

Naantalin kaupungin lausunto väyläverkon ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026 -2034

1. *Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?*

Valtakunnallisessa liikennejärjestelmässä tavoitteeksi on asetettu toimiva, turvallinen ja kestävä liikenneverkko. Tavoitteita yhdistäviksi näkökulmiksi on määritelty tehokkuus, saavutettavuus ja resilienssi. Alueelliseksi erityspiirteeksi on Länsi-Suomessa tunnistettu toimivuuden osalta kansainvälinen liikenne ja kansainvälisen liikenteen solmupisteiden saavutettavuus sekä poikittaisen liikenteen tarpeet. Turvallisuuden ja kestävyys osalta on tunnistettu muun muassa matkaketjujen hyödyntäminen kestävä liikenteen edistämiseksi sekä kansainvälisten kuljetusketjujen huoltovarmuus. Kaupunkien osalta on tunnistettu seutujen sisäisten matkaketjujen sujuvuus, sujuvat yhteydet kansainvälisiin liikenteen solmupisteisiin, liikenneturvallisuuden parantaminen, liikennejärjestelmän häiriöherkkyyden parantaminen sekä kestäväan liikkumiseen pohjautuvan liikennejärjestelmän ja muun kestäväan yhdyskuntarakenteen kehittäminen tehokas päästövähennyspotentiaali huomioiden.

Näihin **tavoitteisiin ja näkökulmiin peilaten Väyläverkon ohjelmakokonaisuus vuosille 2026 - 2034 ei vastaa liikennejärjestelmälle asetettuihin tavoitteisiin jättämällä ohjelman ulkopuolelle TEN-T ydinverkon Naantalin satamaa palvelevan Turun Kehätien parantamisen osuudella Naantali – Raisio sekä radan perusparantamisen Raisio - Naantali osuudella.**

2. *Perusväylänpidon suunnitelma: onko perusväylänpitoon osoitettu rahoitus kohdennettu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?*

Parantamisen rahoituksen on ennakoitu vähenevän edelleen tulevina vuosina. Tämä siirtää välttämättömien erityisesti turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteutuksen tehtäväksi MAL-hankkeiden kautta, jossa kuntien rahoitusosuus on merkittävä. Valtion tulisi kuitenkin vastata pääosin hallinnoimansa liikenneverkon kustannuksista.

Maantieverkon parantamiskohteisiin tulee nostaa Lounais-Suomen elinvoimakeskusten kohteisiin **Maantie 189 jalankulku- ja pyöräilytie välillä Merimasku – Rymättylä**. Pyörätien rakentaminen parantaa liikenneturvallisuutta ja lisää pienen rengastien houkuttelevuutta saaristomatkaileukohteena.

Tie- ja rakennussuunnitelma hankkeesta on valmis.

3. *Suunnitteluohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on?*

Turun kehätien Naantali – Raisio osuuden tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä todettiin, että Naantali satama on ainut TEN-T ydinverkon satama, johon ei johda maantietä. Satamaliikenne käyttää 1-2 km pitkiä katuosuuksia Turun kehätien E18 ja Naantalin sataman välisellä osuudella. Nykyinen katuosuus sisältää paljon maankäytön liittymiä ja siten liikenneturvallisuuspuutteita.

Naantalin kaupunki on aloittanut asemakaavan laatimisen satamayhteyden muuttamiseksi maantiekseksi. Asemakaavan laatiminen viimeistään ehdotusvaiheessa edellyttää tiesuunnitelman laatimista samassa aikataulussa asemakaavan laatimisen kanssa.

Tiesuunnitelman laatiminen Naantalin satamayhteyden muuttamisesta maantiekseksi tulee sisällyttää suunnitteluohjelmaan.

4. **Investointiohjelma:** *miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivityksen yhteydessä sille määritetyn talouskehityksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?*

Investointiohjelman Rataverkko kohtaan tulee sisällyttää Naantali - Raisio radan perusparannus ja raiteen sähköistys sekä Naantalin asemapaikan matkustajalaiturin rakentaminen. Naantali - Raisio radan ratasuunnitelma sekä Naantalin asemapaikan ratasuunnitelma on hyväksytty vuonna 2026.

Radan varren kunnat ovat neuvotelleet tunnin vuorovälillä kulkevan junaliikenteen aloittamisesta rataosuudella Tampere – Turku - Naantali. Samoin Turkuun päättävän kaukojunaliikenteen jatkaminen Raision kautta Naantaliin saakka on ollut esillä. Liikenteen aloittaminen edellyttää radan parantamista ja sähköistämistä sekä matkustajalaiturin rakentamista. Naantalin alueella on vireillä lukuisia isoja vihreän siirtymän hankkeita, joiden toteuttamisedellytyksiä Raisio-Naantalin radan perusparannus ja sähköistys lisäisi merkittävästi.

Traficomien laatiman alueellisen junaliikenteen jatkoselvityksen mukaan Salo-Turku-Naantali-välin matkustajamääräarvio on 634 000 matkustajaa vuodessa ja se on ylivoimaisesti suurin selvityksessä tutkituista reiteistä.

Investointiohjelman maantieverkko tulee sisällyttää E18 Turun kehätie Raisio - Naantali. Hankkeen tiesuunnittelu on päättynyt 2023. Naantalin satamaan liikennöivien alusten kaistametrin ovat kasvaneet tiesuunnittelun päättymisen jälkeen uusien suurempien alusten myötä. Naantalin satama on TEN-T ydinverkon satama. Tämä korostaa Naantalin sataman merkitystä kansainvälisen liikenteen solmukohtana ja merkittävänä osana koko Suomen huoltovarmuutta. Tieosuuden parantamista tulee kiirehtiä, jotta voidaan turvata ja poistaa kuljetusten häiriöherkkyys, ennakoida matka-ajat sekä parantaa liikenneturvallisuutta.

Kyseessä on TEN-T-ydinverkon keskeinen puuttuva osuus, jonka poistaminen hyöty-kustannussuhteeseen vedoten ei ole perusteltua. E18 Raision ja Naantalin väli on Lounais-Suomen elinvoimakasalueen tarkastelun perusteella kauttaaltaan palvelutasoltaan ja turvallisuudeltaan puutteellinen. Hanketta voidaan tarvittaessa myös vaihteistaa siten, että Naantalin keskustan ja Kaanaan välinen osuus hankkeesta toteutetaan ensin. Osahankkeen kustannusarvio on noin 50–60 miljoonaa euroa.

Toimintaympäristö ja turvallisuustilanne Euroopassa on muuttunut voimakkaasti viime aikoina. Naantalin Satama toimii huoltovarmuussatamana. Raisio-Naantalin radan perusparannus ja sähköistys sekä E18 Turun kehätien Raisio-Naantali välin kehittäminen parantaa huoltovarmuutta.

Radan ja kehätien parantaminen tukevat Turun kaupunkiseudun kasvuedellytyksiä, parantavat elinkeinoelämän ja teollisuuden

kuljetusten sujuvuutta ja poistavat työmatkaliikenteen ruuhkia sekä parantavat nykyistä heikkoa liikenneturvallisuutta.

5. Ohjelmakokonaisuus: *miten koette sen, että Väyläviraston ohjelmat esitetään nyt yhtenä kokonaisuutena?*

Väyläverkon ohjelmakokonaisuus vuosille 2026-2034 on huomattavan laaja ohjelma pitäen sisällään linjaukset perusväylänpidossa, suunnittelussa ja investoinneissa.

Ohjelmakokonaisuus antaa laajan kuvan väyläverkon perusväylänpidosta, suunnittelusta ja investoinneista. Aineiston laajuus luo haasteen asiaan perehtymiselle ja kokonaisuuden hallinnalle.